

کاری کردند تولید شکر با دلار نیمایی هم ممکن نباشد

صفحه ۲

بی‌حرمی به تولیدکننده و رونق تولید

بهمن دانائی

تولید انواع کالاها و خدمات در درون سرزمین ملی از دیرباز تا امروز یک راهبرد غیرقابل انکار در میان جامعه‌های گوناگون بوده و هست. تولید داخلی علاوه بر اینکه ارزش افزوده را در درون سرزمین نگه می‌دارد و راه رشد سرمایه‌گذاری را باز می‌کند به رشد اشتغال منجر شده و نرخ بیکاری را کاهش می‌دهد. علاوه بر همه مزیت‌های یادشده برای رونق تولید داخلی، یک مزیت استراتژیک نیز خوداتکالی معقول و دور شدن از حلقه تنگ وابستگی به اقتصاد خارجی و سرزمین‌های دیگر است. دلایل یادشده موجب شده است دولت‌های جهان با هر گرایش سیاسی، رشد تولید داخلی را در ردیف مهم‌ترین ارکان و اهداف خود قرار داده و در این مسیر برنامه‌ریزی کنند. در ایران نیز این مقوله از دهه ۱۳۴۰ به بعد در مرکز توجه سیاستگذاران اقتصادی بوده است.

توجه اکید، عمیق و همه‌سویه و گسترده به تولید داخلی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷ اما به یک راهبرد غیرقابل تغییر تبدیل شده و دست‌کم همه مدیران اقتصادی کشور در حرف به این راهبرد وفادار بوده‌اند. با این همه شاهد بوده و هستیم که در برخی از مقاطع و در برخی سال‌ها تولیدات داخلی به هر دلیل از رونق می‌افتند.

ادامه در صفحه ۲

اعضای هیات رئیسه اتاق ایران در دوره نهم انتخاب شدند

غلامحسین شافعی رئیس پارلمان بخش خصوصی در دوره نهم شد

انجام شد. پس از رای گیری حسین سلاح‌ورزی به عنوان نایب‌رئیس اول، مسعود خوانساری به عنوان نایب‌رئیس دوم، محمدرضا انصاری به عنوان نایب‌رئیس سوم و محمد امیرزاده به عنوان نایب رئیس چهارم انتخاب شدند. پس از انتخاب نواب رئیس، انتخابات برای تعیین خزانه دار اتاق ایران در دوره نهم برگزار شد. احمد پزنده، حسین پیرمودن، غلامحسین جمیلی و پرهام رضایی برای خزانه‌داری اتاق، کاندیدا شدند. احمد پزنده و پرهام رضایی پیش از رای گیری از کاندیداتوری انصراف دادند. با رای هیات نمایندگان اتاق ایران، غلامحسین جمیلی به عنوان خزانه دار اتاق ایران در دوره نهم انتخاب شد. در نهایت انتخابات برای انتخاب منشی برگزار شد تا هفتمین عضو هیات رئیسه اتاق ایران نیز برگزیده شود. کیوان کاشفی به عنوان تنها کاندیدای کرسی منشی هیات رئیسه با کسب ۴۱۸ رای به عنوان عضو هفتم و منشی هیات رئیسه دوره نهم انتخاب شد.

خود را برای مدت ۴ سال شناخت. ابتدا ۱۱ نفر برای این ۴ کرسی کاندیدا شدند که ۴ نفر، پیش از اخذ رای از انتخابات کناره گیری کردند. بنابراین رای گیری میان محمد امیرزاده، محمدرضا انصاری، مهدی بخشنده، مسعود خوانساری، جمال رازقی، جهرمی، حسین سلاح‌ورزی و مسعود گل شیرازی،

بیاورد و برای ۴ سال به عنوان رئیس اتاق ایران فعالیت خود را آغاز کند. یونس ژانله نیز ۱۴۰ رای کسب کرد. پس از انتخاب رئیس، انتخابات برای تعیین نواب رئیس اتاق ایران برگزار شد. بر این اساس، ۴ کرسی نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران صاحبان

انتخابات هیات رئیسه اتاق ایران برگزار شد و ترکیب هیات رئیسه در دوره نهم تعیین شد. بر این اساس، غلامحسین شافعی به عنوان رئیس اتاق ایران، حسین سلاح‌ورزی، مسعود خوانساری، محمدرضا انصاری و محمد امیرزاده به عنوان نواب رئیس، غلامحسین جمیلی به عنوان خزانه‌دار و کیوان کاشفی به عنوان منشی هیات رئیسه دوره نهم انتخاب شدند. غلامحسین شافعی و یونس ژانله برای کرسی ریاست اتاق ایران کاندیدا شده بودند که با رای گیری صورت گرفته غلامحسین شافعی از سوی هیات نمایندگان اتاق ایران در دوره نهم به عنوان رئیس پارلمان بخش خصوصی انتخاب شد. طبق اعلام علاءالدین میرمحمدصادقی ۴۵۱ نفر در جلسه حضور دارند و برگ رای دریافت کرده‌اند اما ۴۴۸ رای در گلدان‌ها ریخته شد و ۶ رای باطله اعلام شد. غلامحسین شافعی با ۳۰۲ رای توانست بار دیگر اعتماد پارلمان بخش خصوصی را به دست

در صفحات دیگر می‌خوانید:

چالش‌ها و راهکارهای نگهداری توان تولید

صفحه ۸

افق مبهم تولید چغندر در خوزستان

صفحه ۶

آیا اتانول برزیل دوباره بازار شکر را نجات خواهد داد؟

صفحات ۴ و ۵

شکر دست کم با دلار نیمایی وارد شود

صفحه ۳

بی‌حرمتی به تولیدکننده و رونق تولید

پرشمار گروه کاله فعالیت دارند که در میان آنها مدیران تراز نخست صنعتی، مالی و بازرگانی با داشتن دانش و تخصص و تجربه وجود دارند که در مقایسه با شمار قابل‌اعتنایی از مدیران دولتی در موقعیت ممتازی قرار دارند. آیا تجربه و تخصص سرمایه‌گذاری مثل صاحب گروه کاله را در تعامل‌ها و تقابل‌های میان مدیران و تولیدکننده باید نادیده گرفت؟ آیا مدیری جوان که باید سال‌ها کار کند و تجربه بیندوزد تا شناخت دقیقی از فعالیت صنعتی و کشاورزی پیدا کند در نشست‌ها و گفت‌وگوهای کارشناسی نباید احترام به چنین افرادی را در ذهن و عمل خود جای دهد؟ چگونه است که مدیرانی از جنس کار و تخصص با ده‌ها سال تجربه و فعالیت و دیدن رخداد‌های بزرگ و کوچک مصلحت خود و کشور را تشخیص نمی‌دهند اما یک مدیر و یا کارشناس تازه از راه رسیده این موارد را تشخیص می‌دهد؟

احترام و اعتماد

این یک تصور غیرواقعی و دور از منطق است که بخواهیم تولید رونق پیدا کند اما به تولیدکننده بی‌احترامی کنیم و حرمت او را در لابه‌لای چرخ‌های بی‌رحم دیوان‌سالاری و ذهنیت‌های ناپخته خرد کنیم. در هیچ آیین و آداب و ملک‌داری چنین اتفاقی نمی‌افتد که دست‌اندرکاران و افراد واقعی یک امر بسیار بااهمیت مثل تولید را تنها به این دلیل که موقعیت سیاسی بر موقعیت اقتصادی غلبه یافته است از او صحنه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری دور کرده و کار را به دست مدیرانی کم‌تجربه و مدیرانی با ذهنیت‌های خام بدهیم. این وضعیت را باید دگرگون کرد و در شرایط مناسب قرار داد تا رونق تولید به معنای واقعی اتفاق بیفتد. دوستانی از جنس کار و فعالیت‌های تولیدی نقل می‌کنند که در نشست‌های پرشماری که این روزها میان دولتی‌ها و تولیدکنندگان برگزار می‌شود مدیران و حتی کارشناسان تازه وارد به جرگه کار دولتی در بالای میز نشسته و خود را حاکم بلامنازع جلسه می‌پندارند و مدیران و کارآفرینان قدیمی و کاربلد صنایع را در دون‌ترین محل سالن جلسات می‌نشانند. جبهه‌بندی سالن جلسات به دو بخش صدرنشینی برای مدیران و کارشناسان دولتی و قعرنشینی صاحبان صنایع از نشانه‌های برتری جوئی دولتی‌ها بر تولیدکنندگان است و در شأن نظام مقدس جمهوری اسلامی نیست. حرمت گذاشتن به مدیران بخش خصوصی، نخستین گام از الفبای رونق تولید است. این شاید در ذهن برخی یک مساله کوچک باشد اما استمرار آن و فلسفه پشت آن نشان از بی‌احترامی به تولیدکنندگان دارد. نقل می‌شود که در نشست‌ها یک مدیر دولتی به هر میزان دقیقه‌ای که ضروری می‌داند صحبت می‌کند و وقتی نوبت به تولیدکننده می‌رسد دقیقه‌شماری می‌شود و اجازه طرح مسائل داده نمی‌شود. اگر خواستار رونق تولید هستیم که هستیم باید اصول و الزام‌های آن را شناخته و به آن عمل کنیم. در صدر و در پله اول این اصول و آیین، احترام به تجربه، تخصص، کاربلدی و دلسوزی تولیدکنندگان است. بر اساس هیچ معیار ذهنی و نظری نمی‌توان اثبات کرد که دلسوزی و تعهد تولیدکنندگان نسبت به میهن و کشور کمتر از مدیران دولتی است و در تصمیم‌گیری‌های خود این عنصر را نادیده می‌گیرند.

ادامه از صفحه اول به طور مثال و بر اساس آمارهای ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران، رشد تولیدات صنعتی ایران در سال ۱۳۹۷ با سقوط مواجه شده و به مرز منفی ۱۰ درصد بسیار نزدیک شده است.

دلایل بی‌رونقی

چرا نرخ رشد صنعت در سال ۱۳۹۷ سقوط کرد؟ بدون تردید یکی از دلایل آن تحریم همه‌جانبه و دشمنی آمریکا با ایران بوده است. اما کارشناسان و فعالان اقتصادی علاوه بر آن به چند مقوله دیگر اشاره کرده و آنها را از موانع رونق معرفی کرده‌اند که به دو دسته تقسیم می‌شوند. یک دسته از عوامل و موانع رونق تولید به درون بخش صنعت برمی‌گردد که به طور مثال نبود استراتژی توسعه صنعتی یکی از آنهاست. یک مشکل دیگر در رونق تولید داخل فقدان توانایی برای صادرات کالاهای صنعتی است که آنها را به بازار کوچک داخلی متکی کرده است. اما یکی از تنگنای تولید داخلی در بخش صنعت بی‌تردید ضعف نهاد حقوق مالکیت است. این ضعف در سال‌های اخیر و به موازات رشد تحریم‌ها و سخت‌تر شدن زندگی اقتصادی دولت تشدید شده و احساس امنیت سرمایه‌گذاری کاهش یافته است. در بیرون از مرزهای صنعت نیز مسائل مهمی مثل چگونگی تامین مالی بنگاه‌ها که عمدتاً از طرف بانک‌ها ایجاد می‌شود، کوچک بودن بازار سرمایه، نظام بیمه‌ای ایران، نظام مالیاتی، نامساعد بودن محیط کسب‌کار، بی‌ثباتی در بازار ارز و ناکارآمدی نظام گمرکی بر بخش صنعت اثرات منفی بر جای گذاشته‌اند.

مهم‌ترین دلیل بی‌رونقی

با وجودی که نکات و عوامل یاد شده در بالا برای نشان دادن بی‌رونقی تولید را نمی‌توان انکار کرد اما اکثریت قریب به اتفاق فعالان اقتصاد و صنعت، کارشناسان و اقتصاددانان و حتی شهروندان آگاه باور دارند که بی‌حرمتی به تولیدکننده ایرانی یکی از دلایل اصلی بی‌رونقی تولید است. تجربه نشان داده است دولت‌های ایران هر گاه با وفور درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام مواجه شده‌اند با اتکا به این درآمد تولیدکنندگان را نادیده گرفته‌اند. از طرف دیگر و در شرایط تنگنای ارزی حاصل از صادرات نفت خام نیز دولت‌ها تولیدکنندگان را تحت فشار قرار می‌دهند که از حقوق اولیه و اثبات شده خود دست بردارند و تابعی بی‌چون و چو را از تصمیم‌های دولت شوند. این دو دیدگاه و رفتار سرمرزی و افراط و تفریط در برخورد با مدیران و صاحبان بنگاه‌های تولیدی یک اصل شده است و متأسفانه هر دولتی که بر سر کار می‌آید این راهبرد را آموخته و تمام و کمال اجرا می‌کند.

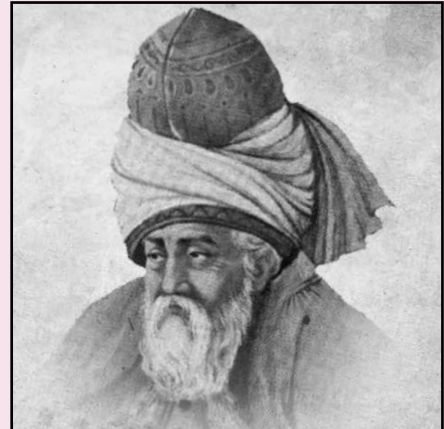
بدترین دیدگاه

اما این تکبر و غروری که دولت نسبت به تولیدکنندگان دارد از کجا به دست آمده است؟ مدیران دولت در بخش اقتصادی معلوم نیست با اتکا به کدام اعتماد به نفس عجیب و غیرقابل باور به این نتیجه می‌رسند که عقل معاش آنها بالاتر و برتر از عقل معاش تولیدکنندگان و کارآفرینان است. این اعتماد به نفس کاذب اما از مرکز دولت به مدیریت‌های میانی و حتی سطح پایین هدایت می‌شود و شرایط را بسیار تاسف‌بار کرده است. آیا مدیران، مشاوران و معاونان یک وزارتخانه که به دلیل آشنایی با مدیر بالاتر و ناگهان با تغییر یک وزیر منصب و مقامی گرفته‌اند ناگهان دانای کل می‌شوند؟ آیا نباید به این مدیران آموزش برخورد محترمانه با مدیران تولیدی داده شود؟ آیا همین افرادی که تا ۳-۲ سال پیش افرادی عادی و در بهترین حالت یک مدیر و معاون در یک اداره بوده‌اند توجه ندارند که باید برای بزرگتر و پخته‌تر شدن به تجربه و تخصص مدیران احترام بگذارند؟

یک نمونه

ایرانیان بسیار اندکی هستند که حتی در خارج از مرزهای ایرانی با یکی از کالاهایی که آرم و نشانه «کاله» دارند را شناسند. میلیون‌ها ایرانی هر روز با یکی از محصولات این واحد بزرگ صنعتی ایران برخورد کرده و خریداری و مصرف می‌کنند. آمارهای ارائه شده رسمی و غیررسمی نشان می‌دهد که نزدیک به ۱۴ هزار نفر در واحدهای

ماجرای ریسمان شتر مولانا

مولانا جلال‌الدین رومی بدون تردید یکی از نابغه‌ها در همه دوران تاریخ بشر به حساب می‌آید. دو کتاب شعر او مشحون از شعرهای دلفریب و سحرآمیز و درس‌آموز است. تمثیل‌هایی که او در قالب شعر بیان می‌کند همواره در جامعه بشری در سطح کلان و در سطوح خانواده و سازمان‌ها کاربرد دارد. یکی از زیباترین شعرهای مولانا حکایت ریسمان شتر بر کمر غیر هم‌نوع بستن است.

نقل است ساریانی در آخر عمر خود، شترش را صدا می‌زند و به دلیل اذیت و آزاری که بر شترش روا داشته از شتر حالیت می‌طلبد. یک‌ایک آزارها و اذیت‌هایی که بر شتر بیچاره روا داشته را نام می‌برد. از جمله، زدن شتر با تازیانه، آب ندادن، غذا ندادن، بار اضافه زدن و... همه را برمی‌شمرد و می‌پرسد آیا با این وجود مرا حلال می‌کنی؟

شتر در جواب می‌گوید همه اینها را که گفتمی حلال می‌کنم، اما یک بار با من کاری کردی که هرگز نمی‌توانم از تو درگذرم و تو را ببخشم. ساریان پرسید آن چه کاری بود؟

شتر جواب داد: یک بار افسار مرا به کمر موجودی غیر از هم‌نوع بستنی. من اگر کار تو را به خاطر همه آزارها و اذیت‌ها ببخشم اما به خاطر این تحقیر هرگز تو را نخواهم بخشید!

ضرب‌المثل معروف «افشار شتر بر کمر غیر هم‌نوع بستن» اشاره به سپردن عنان کار به افراد نالایق است و اینکه افرادی نالایق بدون داشتن تخصص، تحصیلات، تجربه، شایستگی و شرایط تصدی پست و مقامی، صرفاً بر مبنای روابط زمام امور را به دست گیرند و بدبختی جماعتی که دچار چنین افرادی شوند. وجود این افراد در راس امور هر کار و مسئولیتی باعث وارد شدن خسارات زیادی به آن سازمان یا موضوع مسئولیت چه از بعد مادی و چه از بعد روانی می‌شود. مانند: نخبه‌گریزی و فرار مغزها، دلسرد کردن افراد متخصص و نخبه، کاهش روحیه خدمتی در ادارات و شرکت‌ها و سازمان‌ها، کاهش تعداد گزارش‌های کارشناسی و تخصصی، بی‌تفاوتی نسبت به انجام امور و بخشیدن عطای سازمان به لقای آن، کاهش بهره‌وری و افزایش هزینه‌ها، افزایش تملق و چاپلوسی است.

نتیجه‌گیری: ایجاد انگیزه در تولیدکنندگان برای پایداری در تولید حکم می‌کند که در انتصابات دقت شود تا ریسمان صنایع بر کمر غیر هم‌نوع بسته نشود.

شکر دست کم با دلار نیمایی وارد شود

تولید داخلی کالاهای مورد نیاز جامعه یک اقدام ضروری و استراتژیک به حساب می آید. این ضرورت به ویژه برای تولید کالاهای مهمی مثل قند و شکر که نیاز اساسی و روزمره شهروندان است بیشتر به چشم می آید. به همین دلیل است که در همه سال های چند دهه اخیر تولید شکر به اندازه مصرف داخل در کانون توجه کارخانه های قند و شکر بوده و به هر ترتیب و در هر شرایطی این اتفاق رخ داده است. افزایش تولید قند و شکر در سال های زراعی اخیر با توجه به سیاست های مناسب اتفاق افتاد و این کار انجام شد اما اکنون و در شرایط تازه ای قرار گرفته ایم که به نظر می رسد تولید این کالا با دردهای واقعی مواجه شده است.

یکی از موانع تولید در این بخش در حال حاضر سیاستگذاری های ناراحت کننده در حوزه ارز است. چالش هایی که بازار ارز در تولید فراهم کرده البته نیاز به کالبدشکافی دقیق تر و مفصل دارد که البته از سوی نهادهای پژوهشی انجام شده است. یکی از دردهای این ناحیه چند نرخ شدن ارزهای معتبر در بازار ارز ایران است. در حال حاضر و به طور رسمی می بینیم که دلار به عنوان ارز معتبر یک نرخ ۴۲۰۰ تومانی دارد که برای واردات کالاهای استراتژیک و اساسی اختصاص داده می شود. یک نرخ دلار هم در شبکه ارز رسمی به نام نیمه ثبت می شود که قیمت آن به طور میانگین در دامنه در دلار برابر ۸ تا ۹ هزار تومان قرار دارد و نرخ بازار آزاد که در بهار امسال در دامنه ۱۲ تا ۱۴ هزار تومان برای هر دلار قرار داشته است.

واقعیت این است که این ۳ نرخ متفاوت ارز شرایط را برای تولید داخل ناهموار کرده است. به طور مثال اگر واردات شکر با نرخ هر دلار معادل ۴۲۰۰ تومانی انجام شود قیمت هر کیلو شکر وارداتی حتی ممکن است زیر ۳ هزار تومان شود و این قیمت واردات بسیار کمتر از قیمت تمام شده شکر داخل است که ناگزیر است برای تجهیز ماشین آلات و قطعات و نوسازی ها دلار آزاد خریداری کند. از طرف دیگر حتی اگر دلار نیمایی را برای واردات مرجع ارز وارداتی قرار دهیم نیز ممکن است تولید شکر مقرون به صرفه نباشد. با توجه به اینکه وزن و سهم شکر در سبد هزینه های خانوارهای ایرانی نزدیک به ۲ دهم درصد گزارش شده است و با توجه به اینکه وزن و سهم گوشت قرمز در سبد هزینه های خانوارهای ایرانی نزدیک به ۵/۴ درصد است که ۲۷ برابر سهم شکر در هزینه های خانوارهای ایرانی است، آیا نباید شکر نیز دست کم مشمول تخصیص ارز نیمایی شود؟

یکی دیگر از مصیبت های سیاست ارزی موجود و تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی برای واردات شکر، ترویج قاچاق شکر به کشورهای مجاور ایران است. همچنین همه اهل فن آگاهی دارند که بخش چشمگیری از این شکر ارزان قیمت به سبب استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی به شکل محصولاتی نظیر شیرینی و شکلات، نوشابه و... صادر شده و ارز ۱۳ تا ۱۴ هزار تومانی جذب می کنند که هرگز به چرخه اقتصادی کشور تزریق نمی شود و عبارتی اختلاف ارز ۴۲۰۰ تومانی تا ۱۴۰۰۰ تومانی به کیسه صادرکنندگان واریز می گردد.

در مجموع و با توجه به نکات و مصیبت های وارده به نظر می رسد باید شکر وارداتی حداقل مثل واردات گوشت قرمز از زیر بلیت تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی خارج شده و دست کم با دلار نیمایی اتفاق بیفتد تا تعادل برقرار شود. اگر این کار انجام نشود باز هم اتهام به کارخانه های شکر ادامه خواهد داشت که نمی توانند با شکر وارداتی به لحاظ قیمتی رقابت کنند و ممکن است همه داستان های تلخ سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ تکرار شود.

کاری کردند تولید شکر با دلار نیمایی هم ممکن نباشد

پیگیری های انجمن برغم اینکه به نظر می رسد عزم راسخی از سوی وزارت جهاد کشاورزی وجود ندارد اما به طور مستمر ادامه یافت تا اینکه شورای اقتصاد در دهه سوم اسفند و به رغم دفاعیات انجمن برای افزایش ۳۰ درصدی نرخ چغندر، با ترمیم نرخ از ۹ به ۲۰ درصد موافقت کرده و ابلاغیه مربوطه در آخرین روز کاری سال ۱۳۹۷ یعنی ۲۸ اسفندماه و زمانی که عمده اراضی کشاورزان به کشت های دیگری اختصاص یافته بود به امضای رییس سازمان برنامه و بودجه کشور رسید. نکته تاسف بار اما اینکه به رغم هشدارهای انجمن در قبل از پایان سال ۹۷، شورای اقتصاد در خردادماه ۹۸ با فرو افتادن از سوی دیگر بام در تصمیمی بی اثر در افزایش سطح کشت چغندر مبادرت به افزایش ۴۰ درصدی چغندر کرده که این اقدام اخیر صرفاً افزایش شدید قیمت تمام شده شکر تولیدی را در پی داشته و این شکر تولیدی هرگز قابل رقابت با شکر وارداتی حتی با ارز نیمایی نیز نخواهد بود. ارائه آمارهای غیر دقیق به وزارت جهاد کشاورزی از سوی کسانی که برای حفظ منصب و مقامی که با آورده نصیب آنها شده است می تواند آینده تولید داخلی شکر را با خطرهای ناشناس مواجه کند. متأسفانه تصمیمات غیر کارشناسی، ناهمگام و خلق الساعه که به اتکای گزارش های چنین افرادی اتخاذ می شود، بلای جان تولیدات کشور شده است.

تولیدکنندگان شکر در کشور بر این باور بودند که با تبدیل ارز دولتی به نیمایی برای واردات شکر، پس از سال ها به آرامشی نسبی دست یافته و با توجه به رشد افسار گسیخته هزینه های تولید می توانند برای مدتی شاهد ایجاد مزیت نسبی در تولید شکر باشند اما متأسفانه افراط و تفریط و تصمیمات هیجانی دستگاه های ذیربط، این خواسته عقلانی آنان در محاق قرار داد.

واقعیت این است که ابلاغیه قیمت تضمینی محصولات کشاورزی از جمله چغندر قند در آخرین روز آبان ماه ۹۷ به امضای رییس سازمان برنامه و بودجه رسید و پس از گذر از دستگاه ها و ادارات ذیربط در هفتم آذرماه ۹۷ به انجمن واصل شد.

انجمن صنایع قند و شکر ایران با مشاهده افزایش ۹ درصدی نرخ چغندر و با اتکا به تجارب چند ده ساله مدیران خود و اطمینان از عدم استقبال کشاورزان برای کشت چغندر، در کوتاه ترین زمان مراتب نگرانی خود را به معاون اول رییس جمهور اعلام و درخواست نمود که به منظور حفظ پایداری تولید شکر ترتیبی اتخاذ گردد تا بهای چغندر به میزان ۳۰ درصد رشد یابد. مجدداً در آذرماه ۹۷ نامه ای به شخص رییس جمهور ارسال و مجدداً درخواست بازنگری در نرخ چغندر مطرح و این درخواست نیز در کوتاه مدت به وزارت جهاد کشاورزی ارسال گردید.

استحصال شکر از چغندر قند جنوب در چهارمحال و بختیاری

گذشتن نهادهای مناسب و بذر اصلاح شده و پرداخت به موقع مطالبات بهره برداران را از عمده دلایل افزایش و رغبت در کشت، کمیت و کیفیت محصول چغندر قند استان دانست. شرکت فرآورده های غذایی و قند چهارمحال در زمستان ۹۴ از مالکیت بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی خارج و به بخش خصوصی واگذار شد. این کارخانه در ۵ کیلومتری شهرکرد مرکز استان چهارمحال و بختیاری قرار دارد.

مدیر کشاورزی شرکت فرآورده های غذایی و قند چهارمحال و بختیاری از آغاز تحویل چغندر قند جنوب کشور و استحصال شکر در کارخانه قند این استان خبر داد. توجع علی دوستی از تحویل روزانه ۱۵۰۰ تن محصول چغندر قند کشت استان خوزستان در کارخانه فرآوری خبر داد و گفت: بهره برداران این استان با دو مرحله ای شدن تولید شکر در کارخانه چغندر قند چهارمحال و بختیاری علاوه بر رونق بخش کشاورزی از تعطیلی فصلی این واحد صنعتی تولیدی جلوگیری کرده و افزایش ۷۵ درصدی اشتغال را به همراه داشته است. به گفته وی امسال با تولید و وارد شدن ۷۰۰ هزار تن چغندر قند در مزارع استیجاری شهرستان های دزفول و بهبهان در استان خوزستان، این محصول در چهارمحال و بختیاری فرآوری و تبدیل به شکر سفید خواهد شد. وی زمان کشت چغندر قند در چهارمحال و بختیاری را فصل بهار عنوان کرد و توضیح داد: ۹۰۰ هکتار از مزارع استان نیز به کشت محصول چغندر قند اختصاص یافته است. علی دوستی، برگزاری کلاس های آموزشی، در اختیار

آیا اتانول برزیل دوباره بازار شکر را نجات خواهد داد؟

نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها (Folichts)

با توجه به سرمایه‌گذاری اخیر کارخانه‌داران در زمینه تجهیزات و مخازن ذخیره‌سازی اتانول، محدودیت‌های کمتری برای تولید این محصول وجود دارد و آنها تولید محصولی را انتخاب می‌کنند که سود بیشتری داشته باشد. لازم به ذکر است که کارخانجات در گذشته توانایی جابه‌جایی حدود ۵ تا ۱۰ درصدی نیشکر برای تولید شکر یا اتانول را داشتند لیکن این دامنه در حال حاضر به ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش یافته است. این وضعیت باعث ایجاد عکس‌العمل‌های بسیار سریع‌تری در نوسانات قیمت‌های بازار خواهد شد.

صنعت برای فروش

به نظر می‌رسد که افزایش سرمایه‌گذاری به عمل آمده در این حوزه طی سال ۲۰۱۷ نسبتاً کم بوده است. این در حالی است که در سال ۲۰۱۷، با توجه به اینکه قیمت‌های شکر هنوز سودآور بودند اشتیاق زیادی برای افزایش ظرفیت تولید شکر وجود داشت.

در حال حاضر نه تنها اهداف مشخصی از سرمایه‌گذاری در بخش شکر مشاهده نمی‌گردد بلکه آسیاب‌ها، بخش قابل توجهی از نیشکر خود را به سمت تولید اتانول هدایت می‌کنند و به نظر می‌رسد ظرفیت کافی برای این کارخانجات موجود است. ضمناً تداوم رشد تولید اتانول ذرت در «ماتوگرو سو» و «گوئیاس» و جریان پیوسته واردات اتانول با تعرفه ۲۰ درصدی از ایالات متحده به کشور، این نکته را روشن می‌کند که دللیلی برای خوش‌بینی نسبت به تداوم سودآوری این بازار وجود ندارد. از آنجا که وضعیت بخش شکر بسیار دشوار است، کارخانجات منطقه جنوب مرکزی برزیل در تلاش هستند تا فعالیت خود در بازار را به حالت تعلیق درآورند. کارخانه شکر «جویورا» واقع در منطقه موریرا سالس ایالت پارانا اعلام نمود که عملیات آسیاب نیشکر فصل ۲۰۱۹-۲۰۲۰ و ۲۰۲۰-۲۰۲۱ خود را متوقف خواهد کرد. ظرفیت سالانه این کارخانه معادل ۱/۲ میلیون تن نیشکر می‌باشد. شرکت «کللیکو» که از سال ۲۰۱۸ درگیر یک پرونده قضایی است عملیات آسیاب نیشکر کارخانه کلیمنتیای خود را برای سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۰ و ۲۰۲۰-۲۰۲۱ تعطیل خواهد نمود. ظرفیت سالانه آسیاب این کارخانه ۳/۵ میلیون تن نیشکر است. شرکت مذکور پیش از این، کارخانه «پناپولیس» را در سال ۲۰۱۷ تعطیل کرده بود. علی‌رغم وجود تعداد زیاد کارخانه‌های در معرض فروش، تعداد خریداران نیز بسیار اندک است. یک منبع آگاه به رویترز اعلام کرد که شرکت «بیوسواس آ» با شعبه بانک لهستانی Rabobank قراردادی منعقد نموده است تا متقاضیان واجد شرایط برای خرید چند واحد یا تمام ۹ کارخانه منطقه جنوب مرکزی را شناسایی نماید. چند هفته قبل نیز این شرکت دو کارخانه خود را در منطقه شمال شرق، به مبلغ ۲۷۳/۶ میلیون ریال برزیل (معادل ۷۰/۳ میلیون دلار آمریکا) به فروش رساند. شرکت «بیوسو» با بدهی تقریبی ۶ میلیارد ریال (معادل ۱/۵۴ میلیارد دلار آمریکا)، مبلغ یک میلیارد دلار از سهامدار عمده خود یعنی «لوئیس دریفیوس» دریافت نمود و با تعدادی از بانک‌ها جهت تمدید سررسید بعضی از بدهی‌های خود تعامل لازم را به عمل آورد. دریفوس پس از تزریق یک میلیارد دلاری، بیش از ۹۰ درصد سهام شرکت بیوسو را در اختیار گرفت. ضمناً شرکت «اودبرجت» پیشنهاد داده است که طلبکاران می‌توانند به منظور کاهش مطالبات سنگین‌شان سهام واحد اتانول و شکر کشت و صنعت اتووس را دریافت نمایند. این اقدام، آخرین راه «اودبرجت» برای تسویه ۷۰ میلیارد ریال بدهی تجمیع شده‌اش می‌باشد.

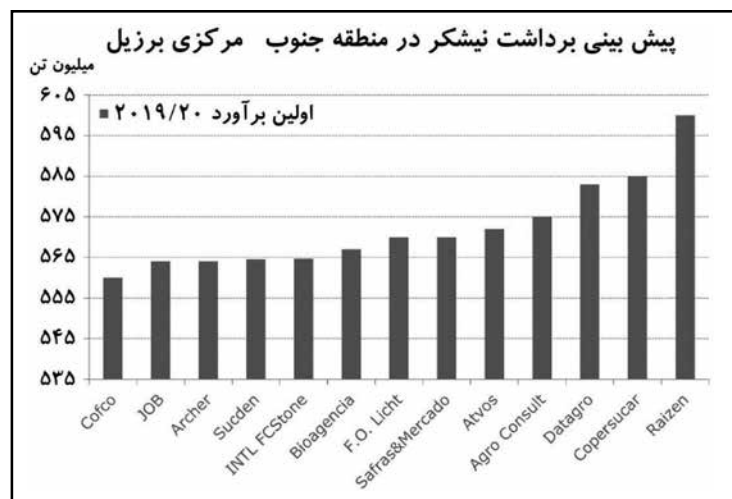
ترجمه و تنظیم | شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، معاونت طرح و برنامه |

در آغاز دوره ۱۹-۲۰۱۸ (آوریل - مارس)، همه بر این باور بودند که حجم فرآوری نیشکر منطقه جنوب مرکزی برزیل (CS) نسبت به قبل کاهش خواهد داشت. در واقع، نگاه خوش‌بینانه منابعی مانند گروه کارشناسان مشاور محلی Agro و JOB، به ترتیب میزان تولید را ۶۰۰ تا ۶۰۱ میلیون تن پیش‌بینی کرده بودند. در مقابل، مؤسسه‌های مانند کاناپلن و کانوئست برآورده کردند که سطح تولید بیش از ۵۷۰ میلیون تن نخواهد بود. در نهایت، کل محصول در حدود ۵۷۰ میلیون تن خواهد بود که پایین‌ترین سطح دامنه برآوردها می‌باشد.

در حال حاضر و با شروع فصل زراعی ۲۰-۲۰۱۹ می‌توان گفت که محدوده برآوردهای حداقل و حداکثر امسال نسبت به سال قبل تا حدودی افزایش یافته و دامنه برآوردها از ۳۰ میلیون تن سال گذشته به حدود ۴۰ میلیون تن رسیده است. به عبارت دیگر، حداقل تولید ۵۶۰ میلیون تن و حداکثر آن ۶۰۰ میلیون تن برآورد می‌گردد.

برخی نیز بر این باورند که علیرغم وجود بارش‌های فراوان در منطقه جنوب مرکزی و بهبود شرایط آب و هوایی در ماه‌های اخیر، وضعیت کشت نیشکر در این منطقه رضایت‌بخش نمی‌باشد. از همه مهم‌تر اینکه برآورد می‌شود سن برداشت نیشکر (CTC) بهبود یافته و در سال ۲۰-۲۰۱۹ به رقم ۳/۶۶ سال در مقابل ۳/۷۲ فصل قبل می‌رسد.

در حال حاضر به نظر می‌رسد یک توافق عمومی مبنی بر بهبود نسبی تولید شکر امسال وجود دارد لیکن شرایط در بازار اتانول تقریباً راکد و حتی ممکن است با کاهش مواجه شود. با این حال، وضعیت نهایی این نوسانات، نیاز به بررسی بیشتر دارد و نمی‌توان نسبت به ماه‌های آتی اظهار نظر قطعی ارائه نمود. به‌ویژه آنکه در حال حاضر سوددهی اتانول نسبت به شکر اندکی بیشتر است. با توجه به شرایط مبهم بازار، تمرکز تولید عمدتاً بستگی به وضعیت و تصمیم هر یک از آسیاب‌های مربوطه خواهد داشت.

برزیل: ظرفیت تولید اتانول ذرت (میلیون لیتر)						
نام شرکت	موقعیت	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸
ایالت گویاس						
Cacu	Vicentopolis	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
Cerradinho Bioenergia	Capadao do Ceu	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
Rio Verde	Rio Verde	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵	۳۵
SJC Bioenergia	Quirinopolis	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
ایالت ماتوگروسو						
Destilatoria de Alcool Libra	Sao Jose do Rio Claro	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
Ethanol Bioenergia	Nova Mutum	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
FS Bioenergia	Lucas do Rio Verde	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵	۲۶۵
FS Bioenergia	Sorriso	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰
Inpasa	Sinop	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰
Porto Seguro	Jaciara	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
Usimat	Campos de Julio	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵
کل		۱۵۵	۲۳۰	۳۵۵	۶۶۷	۸۴۰
تولید واقعی		۴۴	۱۲۱	۲۰۳	۴۱۲	۷۱۹
(*) پیش‌بینی		*۱۲۰۰	*۲۰۰۰			

اتانول ذرت در ماتوگراسو، تصفیه‌کنندگان ذرت منتظر تکمیل و راه‌اندازی جاده‌های کلیدی هستند که مناطق جنوب مرکزی را به رودخانه‌های در شهر میری تیتوبا (واقع در ایالت پارا) وصل خواهد کرد. قایق‌ها اتانول را از این نقطه تحویل گرفته و به توزیع‌کنندگان سوخت منطقه شمالی و شمال شرقی برزیل (که شدیداً با کمبود سوخت مواجه‌اند) تحویل خواهند داد. به‌علاوه، اتانول ذرت تولید داخل با واردات از ایالات متحده رقابت خواهد داشت که در سال ۲۰۱۸ به مرز ۱/۸ میلیارد لیتر رسید. این سوخت عمدتاً به بنادری مانند پرنام بوکو و سی‌پرا در منطقه شمال شرقی تحویل خواهد شد. بعضی از کشتی‌ها نیز، سوخت را به اسکله ماران هوا در شمال تحویل خواهند داد.

این صنعت مطمئن است که طی ۱۰ سال، تولید خود را به ۱۰ میلیارد لیتر خواهد رساند. اگر این روند رشد تولید در درآمدت متوقف نشود، رونابو از ذرت حاصل خواهد شد.

اتانول حاصل از ذرت نسبت به نیشکر دارای چندین مزیت کلیدی است:

* تولید آن می‌تواند به سرعت افزایش یابد.

* تولید این محصول به کاهش هزینه‌های ثابت در کارخانه‌های انعطاف‌پذیر (کارخانه‌های فرآوری نیشکر و ذرت) کمک می‌نماید.

* DDG تولید می‌کند که یکی از مشتقات با ارزش سوختی می‌باشد.

اگر شرکتی امروز بخواهد فعالیت جدید کشت و صنعت نیشکر را راه‌اندازی نماید، تا تولید اولین لیتر اتانول حدود چهار سال طول می‌کشد، در حالی که این دوره برای تولید اتانول ذرت، زمانی حدود یک سال برای احداث کارخانه لازم دارد.

به‌علاوه اگر کارخانه بتوانند با یکدیگر همکاری دو جانبه (همانند استفاده بیوماس حاصل از فرآوری نیشکر برای تولید انرژی برق) داشته باشند از فواید بیشتری سود خواهند برد. در این صورت مصرف ذرت می‌تواند به افزایش دوره فرآوری کمک نموده و هزینه‌های ثابت تولید را کاهش دهد. این مفهوم کارخانه منعطف است. در نهایت، دانه‌های خشک شده حاصل از فرآیند تقطیر می‌تواند درآمدی اضافی برای متولیان امر در ماتوگراسو (به عنوان بزرگترین منطقه پرورش گله‌های گاو در برزیل با بیش از ۳۰ میلیون رأس) به همراه داشته باشد. تمام این مسائل در مقابل موج سرمایه‌گذاری عظیمی که بتواند این حوزه را متحول نماید، ناچیز است. براساس اطلاعات، مازرفیت تولید اتانول غلات برزیل می‌تواند تا سال ۲۰۲۰ به مرز ۲/۳ میلیارد لیتر افزایش یابد. در حقیقت شرایط بسیار نامساعد مالی صنعت شکر و اتانول و بدون در نظر گرفتن تولید اتانول حاصل از ذرت، جای تردید وجود دارد که بتوان به تعهدات لازم در خصوص برنامه RB جامه عمل پوشاند.

آیا اتانول برزیل می‌تواند مجدداً بازار جهانی شکر را نجات دهد؟

منطقه جنوب مرکزی برزیل در سال ۲۰۱۹-۲۰۱۸ به واسطه عدم استفاده از مقادیر بی‌سابقه نیشکر در تولید شکر، بازار شکر را نجات داد. این اقدام با شروع تقریبی ۳۱۰ میلیون تن نیشکر برای تولید اتانول در سال ۲۰۱۷-۱۸ شروع گردید و تا آخر فصل به ۳۷۰ میلیون تن افزایش یافت. در نتیجه تولید شکر به مقدار ۹/۵ میلیون تن کاهش یافت. آیا این اتفاق دوباره تکرار خواهد شد؟

در وهله اول به نظر می‌رسد که بهترین راه برای مقابله با عدم اطمینان‌های پیش روی صنعت، استفاده از سناریوهای مختلف است. در شرایط آب و هوای مطلوب، منطقه جنوب مرکزی ممکن است ۵۸۵ میلیون تن نیشکر را فرآوری کند که این مقدار، اندکی بیش از سال قبل است. به نظر نمی‌رسد که بازدهی پایین باشد و ممکن است کل شرکهای قابل استحصال (TRS) در سطح ۱۳/۸ کیلوگرم بر هر تن نیشکر باقی بماند که نسبت به گذشته تغییری نشان نمی‌دهد.

به فرض آنکه سهم شکر در آسیاب‌های نیشکر از ۳۵/۳ درصد سال قبل به ۳۹ درصد افزایش یابد تولید شکر از ۲۶/۵ میلیون تن سال ۲۰۱۸ به ۳۰/۱ میلیون تن در وضعیت جدید افزایش خواهد یافت. در این صورت، تولید اتانول حاصل از نیشکر به مرز ۲۸/۵ میلیارد لیتر خواهد رسید. به این مقدار بایستی ۱/۲ میلیارد لیتر اتانول حاصل از ذرت نیز اضافه گردد.

به دور از دنیای آرمانی، حجم نیشکر خرد شده به سطح ۵۷۰ میلیون تن خواهد رسید. در این صورت با فرض اختصاص ۳۹ درصد سهم نیشکر به شکر، تولید شکر به ۲۹/۳ میلیون تن افزایش و حجم اتانول تولیدی نیز به ۲۸/۲ میلیارد لیتر کاهش خواهد یافت.

نهایتاً، کارخانجات در فصل ۲۰-۲۰۱۹ دوباره تولید اتانول را به تولید شکر ترجیح خواهند داد لیکن میزان افزایش به اندازه فصل ۲۰۱۸-۱۹ نخواهد بود. در خصوص بازارهای جهانی بایستی اشاره نمود که سطح تولید بین ۲/۸ تا ۳/۶ میلیون تن افزایش خواهد داشت که مسلماً خبر خوبی نیست ولی این مقدار در سطحی نمی‌باشد که قیمت‌ها را کاهش دهد. در حال حاضر به نظر می‌رسد که این افزایش، بیش از مقدار کاهشی مورد انتظار در هندوستان و تایلند خواهد بود.

در هر صورت نمی‌توان انتظار داشت که اتانول نیشکری برزیل بتواند کمک شایانی برای بازار شکر جهانی باشد. در واقع حتی می‌توان انتظار داشت که هرگز جایگاهی قابل توجه از شکر به اتانول، در راستای برنامه RB رخ ندهد و یا حداقل در حد مورد انتظار نباشد.

علاوه بر موارد مطرح شده گذشته، صنایع شکر و اتانول فاقد بودجه لازم برای سرمایه‌گذاری کلان برای توسعه ظرفیت‌های جدید و یا احداث کارخانجات جدید تولید اتانول می‌باشند و دولت نیز، آمادگی ارائه مشوق‌های مالی لازم جهت تغییر این وضع را ندارد.

در حال حاضر به نظر می‌رسد افزایش تولید اتانول ذرت، گزینه بسیار ارزان‌تر و سریع‌تری است که می‌تواند برنامه رونابو را جامه عمل ببوشاند. اگر این وضعیت تداوم داشته باشد ممکن است برنامه مذکور نتواند به صنعت شکر (و به دنبال آن، بازار جهانی شکر)، شور و شوق لازم و حیاتی نو عطا کند.

شرکت «آتووس» تقریباً ۳/۲۵ میلیارد دلار آمریکا به طلبکاران مختلف (از جمله بانک ایالتی برزیل، بانک فدرال کایکسا، بانک توسعه BNDS، بانک خصوصی برادسکو، ایتائو، یونکبانکو و بانک سسنتاندر برزیل مقروض است. (یک دلار آمریکا = ۳/۷۱ ریال برزیل)

معاضه سهام به جای بدهی، این امکان را به آتووس می‌دهد که بدون فروش کارخانجات، زمان بیشتری را برای ترمیم توان اقتصادی خود داشته باشد، به عبارتی یک گزینه بالقوه برای تسویه بدهی‌ها.

خالص بدهی آتووس تقریباً ده برابر «درآمد قبل از مالیات و بهره و هزینه استهلاک وام» آن است. در مقام مقایسه، بدهی شرکت‌های خوب فعال این بخش در حدود دو برابر درآمد قبل از مالیات و بهره و هزینه استهلاک وام و با قدری کمتر از آن می‌باشد. شرکت مذکور ظرفیت آسیاب سالانه ۳۷ میلیون تن نیشکر را دارد ولی به علت مشکلات مالی، فعالیت آن بسیار پایین تر بوده است. شرکت آتووس در حدود ۲۵/۸ میلیون تن نیشکر محصول فصل ۱۸-۲۰۱۷ را خرد نمود. یکی دیگر از شواهد نشان‌دهنده رکود این صنعت، عدم موفقیت جذب سرمایه‌گذاران در بیشتر مزایده‌های فروش دارایی‌های توقیف شده این صنعت است. یک مثال خوب جهت نشان دادن مشکلات مورد بحث، تطویل بیش از حد معمول فرآیند پیدا کردن صاحبان جدید برای ۴ کارخانه رونوادر این کشور است.

شرکت مذکور آگهی فروش کارخانه مدهیو را برای اولین بار در سال ۲۰۱۶ با قیمت تعیین شده ۲۱۰ میلیون دلار آمریکا منتشر نمود. بعد از آن هیچ‌گونه تمایلی از طرف خریداران جهت خرید مشاهده نگردید و طلبکاران موافقت کردند که فرایند مزایده را مجدداً در سال ۲۰۲۰ تکرار کنند.

شاید وضعیت بازار رضایت‌بخش شود. البته در آن زمان شرکت فقط با ۵۰ درصد ظرفیت اسمی آسیاب ۶ میلیون تن نیشکر خود فعالیت خواهد کرد. در مجموع، براساس اعلام گروه کارشناسان مشاور RPA، برآورد می‌شود که ۹۳ کارخانه در سال ۱۹-۲۰۱۸ غیرفعال بودند. در حالی که تعداد این واحدها در سال قبل آن معادل ۷۶ مورد بوده است. ظرفیت سالانه آسیاب ۹۳ کارخانه مذکور، ۹۸۸ میلیون تن است که ۱۳ درصد از کل ظرفیت آسیاب کارخانه‌های کشور را در برمی‌گیرد. بیشترین تعداد کارخانه‌های غیرفعال در «سانوپا لوتو» (۳۶ مورد)، «آلاگواس» و «میناس گرایس» (هر کدام ۹ مورد) واقع شده‌اند. در مجموع، ۲۵ کارخانه (با ظرفیت آسیاب ۲۴/۹ میلیون تن نیشکر) دارای بیمه ورشکستگی بوده و ۲۲ کارخانه (با ظرفیت ۲۴/۲ میلیون تن) اعلام ورشکستگی کرده‌اند. در حال حاضر ۴۶ کارخانه دیگر تحت بررسی فرآیند ورشکستگی قرار نگرفته‌اند.

افزایش مجدد سطح بدهی‌ها در ۱۹-۲۰۱۸

علیرغم اینکه عدم سرمایه‌گذاری، توانایی تولید آتی این صنعت را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد، لیکن به کاهش بدهی‌های این بخش نیز کمک می‌کند.

اطلاعات بانک سرمایه‌گذاری «ایتائو» از شرکت‌های منطقه جنوب مرکزی که در برگیرنده ۸۰ درصد ظرفیت آسیاب نیشکر این ناحیه می‌باشند حاکی از آنست که شرکت‌های مورد بررسی سال ۱۸-۲۰۱۷ با میانگین بدهی ۱۱۷ ریال برزیل به ازای هر تن نیشکر فرآوری شده (در مقایسه با ۱۲۰ ریال در فصل قبل آن) به پایان رسانده‌اند. در واقع رقم اعلام شده توسط این بانک، پایین‌ترین سطح پس از سال ۱۴-۲۰۱۳ می‌باشد. در بدترین ایام این بخش (یعنی سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵)، میزان بدهی بالای ۱۳۰ ریال به ازای هر تن نیشکر خرده شده بود، سطحی غیرقابل تحمل برای بسیاری از شرکت‌ها که باعث توقف فعالیت دوازده واحد بزرگترین صادرکننده شکر جهان شد. لیکن مدیر گروه کشاورزی تجاری در ایتائو در این رابطه اعلام داشت: کاهش بدهی‌ها عمدتاً به واسطه کاهش هزینه‌ها، به ویژه از کاهش هزینه نیشکر حاصل گردیده است. او اظهار داشت که کارخانجات، کارایی عملیاتی میدانی خود را با استفاده بهینه از ماشین‌آلات و کاهش نیروی انسانی، افزایش داده‌اند. با وجود بهبود سطح بدهی، کارخانه‌ها میزان سرمایه‌گذاری‌های خود را به سرعت افزایش نخواهند داد. بلکه مایلند که از حداقل سرمایه موجود، بیشترین استفاده را به عمل آورند. دور از انتظار نیست که دوباره سطح بدهی‌ها در سال ۱۹-۲۰۱۸ افزایش یابد. این در حالی است که قیمت‌های شکر در آینده کاهش یافته و وضعیت اتانول این‌گونه نمی‌باشد. قیمت‌های فعلی شکر در بسیاری از کارخانجات، کمتر از هزینه تولید آن است. براساس اعلام منابع صنعت، قیمت ۱۳ سنت به ازای هر پوند شکر برای اکثر کارخانجات کار، بسیار نزدیک به نقطه سرسبز تولید است لذا بسیاری از آنها قادر نخواهند بود با قیمت‌های موجود، بدهی‌های خود را پرداخت نمایند. سطح بدهی صنعت نیشکر برزیل در فصل ۱۸-۲۰۱۷ کاهش یافت لیکن این بهبود وضعیت برای همه کارخانجات وجود نداشته و بسیاری از شرکت‌ها همچنان در لبه ورشکستگی قرار گرفته‌اند.

رشد اتانول سوختی استخراج شده از ذرت

در برزیل، فضای سیاسی بیشتر به سمت و سوی استقبال از اتانول سوق پیدا کرده است. اصلاح ساختار مالیاتی، سهمیه نرخ تعرفه‌های (TRQ) برای اتانول و تصویب سریع قوانین رونابو (RB)، شرایط مساعدی را در راستای گسترش تولید اتانول مهیا می‌کنند و این وضعیت، برعکس شرایط نامناسب حاکم بر فضای تولید شکر است.

با این حال، منابع داخلی انتظار دارند که بخش قابل توجهی از رشد تقاضای داخلی که از بهبود وضعیت اقتصادی کشور و پروژه RB نشأت گرفته است، به واسطه تولید اتانول سوختی حاصل از ذرت تامین خواهد شد. تولید اتانول از ذرت در سال ۲۰۱۹ به ۱/۲ میلیارد لیتر افزایش یافت در صورتی که طبق گزارش رسمی، مقدار این محصول در سال ۲۰۱۸، در حدود ۷۲۰ میلیون لیتر بوده است. رئیس اتحادیه تولیدکنندگان اتانول ذرت برزیل (UNEM) اعلام نمود که بخش عمده این افزایش، از سه پروژه جدید در ماتوگراسو (از جمله یک کارخانه بزرگ در سینوپ با ظرفیت اسمی تولید سالانه ۴۰۰ میلیون لیتر) حاصل خواهد شد. به منظور استفاده بهینه از پتانسیل‌های

عملکرد نیشکر در واحد حکیم فارابی نصف شد

با پایان عملیات برداشت نیشکر در شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی از ۸۳۳۲ هکتار سطح قابل برداشت، بیش از ۳۷ هزار تن شکر خام تولید شد. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، مدیرعامل شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی با اعلام این خبر گفت: متوسط برداشت نیشکر در هر هکتار از مزارع نیشکر کشت و صنعت فارابی ۴۸ تن است. توجع بهادری با اشاره به اینکه بروز خشکسالی و سیل تناژ نیشکر را از ۸۶ تن در هکتار به ۴۸ تن در هکتار کاهش داد افزود: مجموع تنش‌های ناشی از خشکسالی و ترسالی (سیلاب) سبب کاهش ۵۰ درصدی برداشت محصول در واحد سطح شد. وی علت کاهش تولید شکر در این شرکت را خشکسالی و کمبود آب در تابستان گذشته و بروز ۲ سیل مهیب بهمن ۹۷ و فروردین ۹۸ بیان کرد و افزود: بروز سیلاب پنج هزار و ۸۴۰ میلیارد ریال به این شرکت خسارت وارده کرده است که هنوز اعتباری برای جبران خسارات وارده پرداخت نشده است. سیل بهمن ماه ۹۷ و فروردین ۹۸ موجب شد که برداشت نیشکر در زمان و موعد خود پایان نیابد و تا اواخر خرداد ادامه پیدا کند. مدیرعامل شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی ادامه داد: در فروردین ماه امسال و با وجود ورود سیلاب به مزارع نیشکر اما خدمات‌رسانی به مناطق پیرامونی همچنان در اولویت این شرکت بود و بیش از ۸۰۰ نفر از سیل زدگان روستای دریسیه دارخوین از توابع شادگان در اردوگاه‌های اضطراری شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی اسکان داده شدند. بهادری ادامه داد: جاده سازی در مناطق سیل زده، ترمیم سیل بندها، خاکریزی، دایک‌های حفاظتی برای روستاها، آبرسانی به روستاها، سوخت‌رسانی به کلیه ماشین‌آلات فعال در عملیات مهار سیلاب، بخشی از خدماتی است که از سوی کشت و صنعت نیشکر حکیم فارابی به منظور کاهش خسارات ناشی از سیل در مناطق پیرامونی انجام شد.

چغندر قند نخستین بار به صورت نشایی در بوکان کشت شد

مدیر جهاد کشاورزی بوکان گفت: چغندر قند برای نخستین بار به صورت نشایی در زمین‌های کشاورزی این شهرستان کشت شد. اسکندر عبدی اظهار داشت: برای نخستین بار پنج هکتار از اراضی این شهرستان در سال زراعی جاری توسط یکی از کارشناسان بازنشسته این سازمان به خزانه کشت نشایی چغندر قند اختصاص پیدا کرد. وی با اشاره به اینکه این پنج هکتار نشای کاشته شده در بوکان برای پوشش ۵۲ هکتار چغندر قند نشایی به کار می‌رود، اضافه کرد: در حال حاضر کاشت نشایی چغندر با ۲ دستگاه ۶ ردیفه در این شهرستان آغاز شده است و در کمتر از سه هفته کار کاشت آنها به اتمام می‌رسد.

وی ادامه داد: سال گذشته و برای نخستین بار در آذربایجان غربی در این شهرستان ۹ هکتار به کشت نشایی چغندر اختصاص یافته بود که نشای آن از خراسان رضوی به بوکان منتقل شده بود که امسال با کاشت نشایی در این شهرستان هزینه حمل و نقل آن نیز برای کشاورزان کاهش پیدا کرده است.

افق مبهم تولید چغندر در خوزستان

اینکه می‌توان از استحصال حدود ۸۰۰ هزار تن چغندر قند، ۹۰ هزار تن شکر تولید کرد افزود: جای تأسف دارد که ما برای واردات شکر در شرایط تحریم‌های ظالمانه با مشکلات جدی روبه‌رو هستیم ولی حاضر نیستیم برای تولید شکر از چغندر قندی که روی زمین است و بخش مهمی از آن در معرض نابودی است وارد عمل شویم.

ضرورت بسیج راهداری سراسر کشور برای حمل چغندر قند خوزستان

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان گفت: تنها راه نجات بخش مهمی از محصول چغندر قند از خطر نابودی، بسیج راهداری سراسر کشور و شرکت‌های حمل و نقل برای انتقال محصول چغندر قند به کارخانه‌های قند استان‌های همجوار است.

وی با بیان اینکه در روزهای سخت فقط ۴۰۰ کامیون از مجموع یک هزار و ۴۰۰ دستگاه کامیون مورد نیاز در حال حمل محصول چغندر قند هستند و تاکنون حدود نیمی از محصول برداشت و حمل شده است افزود: تا نابودی حدود ۴۰۰ هزار تن دیگر چغندر قند تنها ۲ هفته فرصت داریم.

به گفته جهاد کشاورزی وظیفه‌ای در قبال حمل محصولات کشاورزی ندارد ولی برای حمایت از بخش کشاورزی و کشاورزان تلاشگر خوزستانی از همه توان خود استفاده می‌کند ولی از اینکه برخی دستگاه‌های دولتی به وظایف قانونی خود عمل نمی‌کنند متأسف است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خوزستان گفت: در صورت جمع نشدن مشکل حمل چغندر قند خوزستان، تأثیر منفی بر افکار عمومی خواهد گذاشت ضمن آنکه کشاورز خوزستانی در سال آینده کشت چغندر قند را از گزینه‌های خود کنار خواهد گذاشت.

کیخسرو چنگلواوی تأکید کرد: اگر محصول چغندر قند از بین برود، آینده کشت این محصول در افق ۱۴۰۴ که روی ۸۰ هزار هکتار با تولید ۶،۵ میلیون تن در این استان متمرکز شده درهاله‌ای از ابهام فرو خواهد رفت.

کشت چغندر قند پس از یک دوره رکود ۱۵ ساله، از سال ۱۳۹۲ با حدود سه هزار هکتار از سر گرفته شد و هم اکنون به ۱۱ هزار و ۱۱۹ هکتار رسیده است. هم اکنون تنها کارخانه قند شوش که ۲ سالی است پس از تعطیلی ۱۵ ساله شروع به کار کرده می‌تواند حدود ۱۰۰ هزار تن چغندر قند را فرآوری کند.

در استان خوزستان سالانه ۱۶ میلیون تن انواع محصولات زراعی و باغی تولید می‌کند که از این حیث رتبه نخست را در کشور دارد.

برداشت چغندر قند که از اواخر اردیبهشت امسال از سطح حدود ۱۱ هزار هکتار از مناطق شمالی خوزستان به صورت پراکنده شروع شده بود هم اکنون به علت ناکافی بودن تعداد کامیون برای انتقال آن به کارخانه در معرض نابودی قرار گرفت.

کشاورزان خوزستانی از همان ابتدای به بار نشستن محصول خود نگرانی‌های جدی برای حمل این محصول به کارخانه‌های قند خارج از استان با توجه به گرانی کرایه کامیون‌ها داشتند ولی با این اوصاف تصور می‌شد با به صدا درآمدن زنگ خطر نابودی این محصول که پیش‌بینی می‌شود حدود ۸۰۰ هزار تن باشد تحرک جدی برای رفع این نگرانی‌ها صورت گیرد. نگرانی‌های چغندر کاران وقتی وارد مرحله جدی شد که همزمان با شروع برداشت این محصول هیچ راننده کامیونی حاضر نشد با نرخ‌های سال گذشته که هر تن ۸۰۰ هزار ریال بود به ندای کشاورز زحمتکش خوزستانی پاسخ مثبت دهد و محصولات آنان را به کارخانه‌های قند منتقل کند. این در حالی بود که کامیون داران حتی حاضر نبودند با ۲ برابر کرایه سال گذشته یعنی ۱،۶ میلیون ریال در هر تن کار انتقال آن را انجام دهند چون کرایه حمل بار در بندر امام، که بسیار سهل و روان بود بالای ۲ میلیون ریال برای هر تن نرخ گذاری غیررسمی شده بود. با این حال شرایط خاص که تخلیه سریع کالاهای اساسی از بنادر کشور را اجتناب‌ناپذیر کرده بود و از سوی برداشت گندم در خوزستان سبب شد تا برداشت و حمل چغندر قند که دارای فساد پذیری بالایی در شرایط گرمی دارد با پیچیدگی‌های خاصی رو به رو شود. سه هفته پیش پس از آنکه افکار عمومی معطوف به فریادرسای کشاورزان چغندر کار خوزستانی شده بود شورای کشاورزی خوزستان در نشست فوق‌العاده خود موضوع حمل چغندر را مطرح کرد و همه راه‌های ممکن برای این موضوع بررسی شد ولی به خروجی و تصمیم خاصی منجر نشد. در این نشست که به تقابل جدی جهاد کشاورزی و راهداری خوزستان نیز انجامید موضوع بررسی این مساله در شورای تأمین استان برای انتقال بخشی از ظرفیت جا به جایی کالا از بندر امام و موظف کردن رانندگان کامیون برای حمل چغندر قند پیش کشیده شد ولی هیچ‌گاه در شورای تأمین استان مطرح نشد. معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان هفته گذشته پس از نشست فوق‌العاده شورای کشاورزی خوزستان ضمن ابراز تأسف از ناهماهنگی به وجود آمده در حمل محصول چغندر قند استان اظهار داشت: جهاد کشاورزی فراتر از وظایف قانونی خود برای صیانت از این سرمایه ملی و کمک به معیشت کشاورزان چغندر قند از توان خود برای حمل چغندر قند استفاده خواهد کرد. محمد قاسمی‌نژاد با اشاره به

به بهانه ۳۰ امین سالگرد توسعه نیشکر

مدیرعامل شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی:

هیچ گونه نگرانی برای تأمین شکر کشور وجود ندارد

علیرضا حمیدی مدیرعامل بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی گفت: هیچ گونه نگرانی از بابت تأمین شکر کشور وجود ندارد اما اولویت ما همواره تأمین شکر مورد نیاز بازار خوزستان است. حمیدی با اشاره به کاهش قیمت شکر و برطرف شدن التهاب در بازار این محصول استراتژیک، اظهار داشت: خوشبختانه با استمرار تولید شکر، تکیه بر موجودی شکر داخلی و همچنین واردات به موقع و منظم شکر، هیچ گونه نگرانی از بابت تأمین شکر کشور وجود ندارد. وی افزود: فراوانی شکر در بازار و اعتماد به آمار ارائه شده موجودی شکر، عواملی است که در کاهش قیمت شکر تأثیرگذار بوده و وعده رسیدن شکر به قیمت مصوب دولتی در حال تحقق است. مدیرعامل شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه داد: با هماهنگی های صورت گرفته و در راستای تعهد و ادای دین به مردم شریف خوزستان، تأمین شکر بازار مصرف استان و تولیدکنندگان کالا با پایه های مصرفی شکر، در اولویت قرار دارد. حمیدی عنوان کرد: در راستای تسریع در تأمین شکر بازار مصرف خوزستان، همکاری و هماهنگی های رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و مسئولان این سازمان و همچنین نظارت و پیگیری مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری مستمر و اثربخش بوده است. وی بیان داشت: شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان متولی فروش شکر تولیدی کشت و صنعت های شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در تبعیت از سیاست های حمایتی این شرکت، مسئولیت و رسالت همکاری با محیط پیرامون خود در دو بخش درون استانی و کشوری را دارا است. مدیرعامل شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی با اشاره به اقدامات برون استانی شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی در عرضه شکر به بازار، گفت: در زمینه بازار مصرف بیرون از استان و در یاری رساندن به دولت در تأمین نیازهای بازار شکر، شرکت بازرگانی اقدام به تأمین بخشی از شکر سفید شرکت بازرگانی دولتی نموده است. به این شکل که با تحویل فوری شکر سفید از محل موجودی خود درازای شکر خام دریافتی از دولت، ورود شکر سفید به بازار را تسریع و از این بابت موجودی شکر در بازار را افزایش داده و باعث کاهش التهاب صنعتی کمبود شکر شده است. علیرضا حمیدی افزود: با توجه به اینکه تبدیل شکر خام دریافتی از دولت به شکر سفید، فرآیندی زمان بر است بنابراین اقدام آتی و فوری شرکت بازرگانی توسعه نیشکر و صنایع جانبی در تحویل شکر سفید، تأثیر زیادی در تعدیل قیمت شکر بازار دارد.

محصول جهان مدرن و مدرنیزاسیون در ایران هستند و از سوی دیگر شامل بخش کشاورزی نیز هستند که عمدتاً نهاده های اصلی آنها یعنی آب، خاک و زمین، نه محصول مدرنیزاسیون که محصول طبیعی برآمده از سنت اند.

این درهم پیوستگی سنت و مدرنیزاسیون ویژگی های خاصی به این شرکت بخشیده است که در میحث دیگری مفصلاً باید به آن پرداخت. اما عدم وابستگی و عدم وجود حمایت دولتی و استقلال و خود اتکایی شرکت هایی همچون توسعه نیشکر، وضعیتی دشوار پیش روی آنها می گذارد که این شرکت ها ناچارند تنها با تکیه بر منابع درونی خود، همواره روی پای خود بایستند و از طریق بهره وری مداوم، هزینه های شان را تأمین و تنها با اتکای به تولیدی اقتصادی، بقای خود را تضمین کنند. در چنین شرایطی توسعه نیشکر در سی سالگی خود بر این نکته سخت واقف است که همواره و در هر شرایطی تنها با اتکای به نیروی انسانی و پتانسیل های درونی اش می تواند بقاء و دوام و توسعه یابد.

لذا علیرغم وجود دشواری های ناشی از کنترل ناپذیری شرایط اقلیمی و بوم شناختی و همچنین ناروشن بودن و نامتوازن بودن بازار کالاهای استراتژیک، و عدم شفافیت چشم اندازهای بلند مدت اقتصادی کشور. شرکت توسعه نیشکر توانسته در طول یک دهه ی گذشته با اتکای به خودباوری و پتانسیل های علمی و انسانی خود، گام به گام به سوی تولیدی پایدار و اقتصادی تر حرکت کند. به نحوی که در سال تولیدی ۹۶-۹۷ موفق شد رکورد تولید ۶۳۰ هزار تن شکر را پشت سرگذارد یعنی ۹۰ درصد ظرفیت اسمی خود در حوزه شکر را کاملاً محقق کند و همچنین توانست در بخش های متفاوتی، استانداردهای موجود را ارتقاء بخشد.

اکنون در ۳۰ امین سالگرد تاسیس شرکت توسعه نیشکر با نگاهی اجمالی به این تاریخ ۳۰ ساله، در می یابیم که این بنگاه اقتصادی فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر گذاشته است! فراز و فرودهایی که گاه از منظر اقتصاد سیاسی می تواند هر بنگاه اقتصادی مستقل و خود اتکایی را از پای درآورد.

چنانکه تنش های ناشی از اقتصاد سیاسی در کشوری که نزدیک به چهار دهه تحت تأثیر تحریم های بین المللی غیرمنصفانه قرار داشته، تقریباً اکثر بنگاه های اقتصادی مستقل را گاه تا مرز ویرانی پیش برده است و آنان که هنوز سر پا هستند عمدتاً یا از حمایت های بی دریغ دولتی نفتی ارتزاق می کنند (نمونه بارز این بنگاه ها خودروسازان در ایران هستند) و یا متکی بر منابع و سرمایه های درونی خلاق و توانمندی هستند که در این بازارهای پراشوب، سرسختانه مقاومت می کنند و پیش می روند. اما شرکت توسعه نیشکر وضعیتی به کلی متفاوت دارد زیرا از یک سو دارای زیرمجموعه های صنعتی است که

مدیرعامل جدید شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی معرفی شد

بهر برداری اراضی تحت کشت نیشکر، عضو کمیته کارشناسی کنترل کیفی آب رودخانه کارون استانداری خوزستان، نماینده شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در استانداری، عضویت در هیأت ممیزه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، عضو مؤسس جمعیت علمی فناوران نیشکر ایران زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، رئیس هیأت مدیره جمعیت علمی فناوران نیشکر ایران، مشاور مؤسسه جهاد نصر، همکاری و مشاوره در طراحی شبکه های آبیاری و زهکشی از جمله سوابق اجرایی و فعالیت مدیرعامل جدید شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی است.

عبدعلی ناصری دارای مدرک دکترای آبیاری و زهکشی از دانشگاه ساوتهمپتون انگلستان بوده و سوابق علمی نظیر راهنمایی و مشاوره بیش از سی پایان نامه دکتری، ۷۰ پایان نامه کارشناسی ارشد، چاپ بیش از ۱۱۰ مقاله در کنفرانس های ملی و بین المللی، چاپ ۱۲۰ مقاله فارسی و انگلیسی در مجلات علمی و پژوهشی و Isi داخلی و خارجی و ترجمه و ویراستاری کتاب در حوزه تخصصی را در کارنامه دارد.

وی همچنین سوابق اجرایی نظیر معاون دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا همدان به مدت سه سال، پژوهشگر نمونه استان همدان در سال ۷۹، پژوهشگر نمونه سال ۸۹ دانشگاه شهید چمران اهواز، عضو کمیسیون تخصصی شورای انتشارات و مدیریت گروه آبیاری و زهکشی دانشگاه شهید چمران، عضو هیأت اجرایی کمیته منطقه ای آبیاری و زهکشی خوزستان، دبیر چهارمین و پنجمین همایش ملی مدیریت شبکه های آبیاری و زهکشی و بخشی از مسئولیت های دانشگاهی وی است. پیش از این محمود شمیلی پس از نسیم صادقی در سمت مدیرعاملی این شرکت فعالیت داشت.

طی حکمی از سوی هیأت مدیره شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، عبدعلی ناصری باحداکثر آرا به عنوان مدیرعامل این شرکت انتخاب شد.

روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با اعلام این خبر افزود: ناصری عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز طی حکمی از سوی هیأت مدیره شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به عنوان مدیرعامل این شرکت معرفی شد.

بر اساس این گزارش وی دارای دکترای تخصصی آبیاری و زهکشی و متولد شهرستان خرمشهر است و در دو دهه گذشته در مسئولیت های مختلفی از جمله، معاونت آب و خاک مؤسسه تحقیقات نیشکر در سال ۷۸ و همچنین مشاور این مؤسسه در شرکت توسعه نیشکر مشغول فعالیت بوده است. همچنین مشاور مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر، عضو هیأت مدیره کشت و صنعت سلمان فارسی، مشاور اجرایی معاونت بهره برداری کشاورزی توسعه نیشکر، مجری طرح های پژوهشی کاربردی مختلف جهت حل مسائل و مشکلات

چالش‌ها و راهکارهای نگهداری توان تولید

۴- عملیاتی نمودن پیشنهاد کمیته ارزی اتاق ایران «محروریت صادرکنندگان از معافیت‌های مالیاتی منوط به اعلام بانک مرکزی مبنی بر عدم رفع تعهد ارزی باشد»
۵- صادرکنندگان به عراق و افغانستان تا تاریخ ۹۷/۵/۱۶ مشمول تسویه ریالی با ارائه اسناد مثبت‌ه گردد و بانک مرکزی فهرست صرافی‌های مجاز را جهت نقل و انتقال ارز با این دو کشور به اتاق ایران منتشر کند.
۶- پیگیری اجرایی شدن مصوبه ۹۷/۱۲/۱۵ هیات وزیران مبنی بر تعلق نرخ ارز رسمی به واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولیدی (غیرقابل عرضه به صورت تجاری) که قبل از ۹۷/۵/۱۶ گشایش شده و ترخیص آنها تا پایان سال ۹۷ بنا بوده اتفاق بیفتد و تمدید مهلت اجرایی شدن مصوبه تا شهریورماه ۹۸

۷- افزایش سقف مجاز واردات به روش انتقال بدون ارز برای واردات مواد اولیه و کالاهای سرمایه‌ای مورد نیاز
۸- پیگیری اجرایی شدن مصوبه ۹۷/۱۲/۱۵ هیات وزیران مبنی بر تأمین ارز به نرخ رسمی برای اعتبارات اسنادی مدت‌دار (بوزانس) و ریفاینانس که اسناد حمل آنها قبل از تاریخ ۹۷/۱/۳۱ معامله و ظهورنوبسی شده و کلاهی مربوطه قبل از این تاریخ ترخیص گردیده است و نیز ماشین‌آلاتی که قبل از تاریخ ۹۷/۵/۱۶ ترخیص گردیده و موعد سررسید پرداخت آنها بعد از تاریخ فوق‌الذکر باشد.

۹- با توجه به غیرواقعی بودن قیمت‌های پایه صادراتی، از تاریخ ۹۷/۱/۲۲:
الف- کفایت برگشت ۸۵ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی گروه کالایی پتروشیمی و فلزات رنگین (که دارای قیمت جهانی و بورسی هستند);
۱۰- اصلاح نرخ‌های پایه صادراتی
۱۱- تسریع در اجرایی نمودن پیشنهادات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، بانک مرکزی، بانک‌های عامل را ملزم نماید:
الف- تضمین ارزی را بلافاصله بعد از ایفای تعهد آزاد و نسبت به نگهداری تضمین، صرفاً به میزان کسر تخلیه، بیش‌بود ارزش کالا و تعهد ارزی ایفا نشده اقدام نمایند.

ب- اخذ تضمین ارزی لزوماً به مفهوم اخذ سپرده ریالی به میزان ۳۵ درصد نمی‌باشد و بانک‌ها می‌توانند متناسب با اعتبار واردکنندگان، از سایر تضمین و وثایق مناسب جهت تضمین ارائه پروانه گمرکی استفاده نمایند.

ب-۱- در صورت ورود کالا به قلمرو گمرکی و صدور قبض انبار کالا به نام واردکننده نسبت به آزاد کردن وثایق و تضمین اقدام نمایند.

ج- بانک مرکزی نتیجه اقدامات در زمینه اجرای بندهای فوق را ظرف سه ماه به شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی اعلام نماید.

۱۲- به رسمیت شناختن نرخ تعیین شده به واسطه عرضه و تقاضای واقعی در بازار ثانویه ارز (حذف یارانه خوراک پتروشیمی‌ها جهت کاهش شکاف نرخ ارز آزاد و نیما)

۱۳- هماهنگی وزارتخانه‌های صمت و جهاد کشاورزی در سیاست‌گذاری‌های صادراتی و اولویت‌بخشی به صادرات صنایع با ارزش افزوده بالا در مقابل خام‌فروشی
۱۴- جلوگیری از صادرات مواد خام از طریق افزایش هزینه‌های صادرات مواد خام مورد نیاز در کشور و تلاش برای رونق صادرات کالاهای تولیدی صنایع تبدیلی.

پنجم - دیوان‌سالاری گسترده

آمارها و اطلاعات نشان می‌دهد دولت آقای روحانی در سال ۱۳۹۷ و فاصله زمانی ۲۱ فروردین تا ۲۴ تیرماه ۳۳ سیاست‌گذاری انجام داد که هر کدام از آنها بر تجارت خارجی اثر منفی و بازدارنده داشته است. اجرای بخشنامه‌های متعدد موجب شده است دیوان‌سالاری گسترده‌ای فراهم شود تا هر سازمان کار خود را پیش ببرد و این دیوان‌سالاری گسترده از عوامل منفی در تولید است.

چالش محیط کسب و کار

ایران یکی از بدترین وضعیت‌ها و فضاهای نامساعد برای کسب و کار را در بخش‌های گوناگون به خود اختصاص داده است. در یک سال و چند ماه گذشته این فضای کسب و کار بسیار شکننده و منفی‌تر شده است. برخی از این وضعیت‌ها نامساعد به شرح زیر است:

ششم - تصمیم‌های ساعتی

توزیع گسترده رانت ارزی و نرخ‌های چندگانه موجب شده است که دولت و سازمان‌های گوناگون برای تنظیم کارها ناچار شوند هر ساعت و هر روز یک تصمیم بگیرند که تصمیم قبلی را نقض می‌کند. عدم ثبات در محیط کسب و کار و مقررات موجب شده است سرمایه‌گذاران فعلی و سرمایه‌گذاران احتمالی از ورود به عرصه تولید اجتناب کنند و نوعی ناطمینانی فراهم شده و انتظارات تورمی به شکل فرایندهای در تصمیم‌ها اثر بگذارد.

هفتم - تنگنای مالی

تحریم‌های گسترده و تصمیم‌های متناقض موجب شده است دسترسی اقتصاد در سطح کلان و در سطح بنگاه‌ها به بازارهای مالی هر روز محدودتر شده و از این نظر با مشکلات سخت مواجه شوند. بازار پول نیز همین وضعیت را دارد و به نظر می‌رسد که تولید از این زاویه نیز با موقعیت ویژه مواجه است.

راهکارهای حوزه ارز

۱- تسریع در اجرای بسته «تسهیل واردات مواد اولیه و واسطه‌های بخش تولید از محل ارز حاصل از صادرات» موضوع بخشنامه ۹۷/۱۲/۲۵ وزارت صمت
* صدور گواهی ثبت آماری حداکثر ظرف مدت یک روز کاری
* کاهش وثیقه مورد نیاز جهت رفع تعهد ارزی از ۳۵ درصد به حداکثر ۱۵ درصد کاهش یابد.
* مدت زمان مجاز جهت رفع تعهد ارزی از زمان صدور اعلامیه تأمین ارز از ۳ ماه به ۶ ماه افزایش می‌یابد.
۲- در نظر گرفتن بازه‌های زمانی (شش ماهه، نه ماهه و یکساله) متناسب به نوع کالا و مقاصد صادراتی
۳- ایجاد و تقویت شعب بانک‌های ایرانی مستقر در عراق و افغانستان و یا تعیین صرافی‌های معتمد بانک مرکزی

تأمین نقدینگی با سردرگمی مواجه شده و واحدهای تولیدی با تحمل هزینه‌های مضاعف و کمبود نقدینگی به سمت کاهش استفاده از ظرفیت‌های پیش بروند. از طرف دیگر دولت با هدف افزایش درآمد خود و احساس باخت در مواجهه با دادن دلار ارزان‌قیمت از واردکنندگان می‌خواهد مابه‌التفاوت نرخ ارز در زمان ثبت سفارش و ترخیص کالا از گمرک را پرداخت کنند که موجب شده است روند ترخیص مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای سرعت لازم را نداشته باشد. برخی از بنگاه‌های صنعتی در این وضعیت از ترخیص ماشین‌آلات و تجهیزات تولید ناتوان شده و کار به سختی خورده است.

سوم - ناکارآمدی بازار ثانویه

دولت با این راهبرد که باید نرخ دلار کنترل شده و با این وضعیت بتوانیم نرخ تورم را کنترل کنیم اقدام به تثبیت نرخ ارز کرد و سپس با تهدید بازار به سمت ایجاد بازار ثانویه رفت و تعیین نرخ دستوری در شبکه نیما را انجام داد. مجموع رفتار دولت موجب شده است صادرات به مشکل برخورد کند و بازتاب این مشکل در تولید خود را نشان دهد. تولیدکنندگانی که کالاهای خود را صادر می‌کنند در چنین شبکه‌ای احساس امنیت نمی‌کنند و نمی‌خواهند دلار خود را به قیمت دستوری بفروشند و این روند کارها را پیچیده کرده است.

حوزه تجارت خارجی

تولید و تجارت در امتداد هم قرار دارند و هر کدام که با مشکل مواجه شود بخش دیگر را آسیب‌پذیر می‌کند. در وضعیت موجود اکنون تولید از ناحیه تجارت خارجی با چند تنگنا مواجه شده است که در ادامه به طور مختصر آورده شده است.

چهارم - ناکارآمدی ثبت سفارش تا ترخیص

دولت با هدف کنترل تقاضای ارز در بازار محدودیت‌های مختلفی در واردات را در دستور کار قرار دارد. محدود کردن ثبت سفارش و تخصیص ارز به شرکت‌های دارای سابقه واردات و اعتبار مناسب، ایجاد مشکل برای واحدهای نیازمند مواد اولیه وارداتی دارای مشابه خارجی، زمان‌بر بودن ثبت سفارش مواد اولیه وارداتی که امکان بومی‌سازی آنها وجود ندارد. طولانی شدن ثبت سفارش متاثر از الزام به تعیین وزن دقیق کالا در همین بستر قابل لمس است. محدودیت واردات بدون انتقال ارز نیز در همین باره برای تولید دشواری‌های قابل توجهی درست کرده است.

آمارهای ارایه شده از طرف مرکز آمار ایران نشان می‌دهد رشد بخش صنعت در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال پیش از آن ۱۰ درصد کاهش را تجربه کرده است. آمارهای غیررسمی و اطلاعات منتشر شده از سوی مدیران بنگاه‌های صنعتی نشان می‌دهد رشد منفی تولیدات صنعتی در بهار امسال نیز ادامه داشته است. با توجه به این وضعیت است که موضوع تولید در ۲ مقوله حفظ توان تولید و رونق تولید در محافل کارشناسی و دولتی به یک مقوله بااهمیت تبدیل شده است. در بهار امسال چندین گزارش مشروع از سوی نهادهای پژوهشی در این باره منتشر شده است. معاونت اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران نیز بر اساس تکلیف نهادهای و همچنین برای اطلاع از وضعیت تولید و راه‌های عبور از رکود و رسیدن به رونق صنعت نکات بااهمیتی را تهیه کرده است. بخش کمی از این گزارش در یکی از نشست‌های شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در جمع مدیران بخش خصوصی، وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر اقتصاد و اعضای دیگر این شورا ارایه شد. با توجه به اینکه صنعت قند و شکر نیز به هر ترتیب بخشی از تولید صنعتی است با تنگنای یادشده دست و پنجه نرم می‌کند. آنچه می‌خوانید تفسیر و برداشت آزاد از گزارش یادشده است.

چالش ارزی

بدون تردید و با فاصله بسیار زیاد، متغیر ارز در اقتصاد ایران و در سیاست‌های تولید صنعتی نقش غیرقابل انکار پیدا کرده است. این روزها به وفور می‌شنویم که تولیدکنندگان از فقدان ثبات در سیاست‌های ارزی و نقش بازدارنده آن در تولید می‌گویند. بر اساس آنچه در پژوهش‌ها به یک نتیجه مشترک تبدیل شده است سیاست‌های ارزش چند تنگنا برای تولید فراهم کرده‌اند که در زیر به آنها اشاره می‌شود.

یکم - تأثیر منفی جهش ارز

دولت آقای روحانی همانند دولت قبلی تا جایی که توانست و دلارهای حاصل از صادرات نفت اجازه می‌داد نرخ ارز را تثبیت کرد تا اینکه فنر ارز باز شد. افزایش چند صد درصدی نرخ ارزهای معتبر در یک سال موجب شد تأمین مواد اولیه صنایع تبدیلی و تکمیلی در نتیجه جهش نرخ ارز و ایجاد هیجان برای صادرات مواد خام و اولیه تولید فراهم شده و حیثیت تجاری فعالان اقتصادی خوشنام و معتبر مخوش شود.

دوم - اخذ مابه‌التفاوت

نرخ ارزهای متفاوت در بازار ارز و همچنین سرعت فوق‌العاده نرخ در بازار و تثبیت آن از سوی بانک مرکزی موجب شده است که بنگاه‌های صنعتی برای

انجمن صنعتی کارخانهای قدو شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان
صفحه آرا: علی صائمی
حروفچین: حمیدرضا خدابخش
تلفن و نمابر:
۸۸۹۶۹۹۰۳ - ۸۸۹۶۹۰۵۵
نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی
خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴